

RIKSDAGENS SVAR 311/2010 rd

Regeringens proposition med förslag till reformering av lagstiftningen om åklagarväsendet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till reformering av lagstiftningen om åklagarväsendet (RP 286/2010 rd).

Beredning i utskott

Lagutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (LaUB 34/2010 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om åklagarväsendet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Tillämpningsområde

I denna lag föreskrivs om åklagarväsendets förvaltning och uppgifter.

I fråga om åklagarväsendet och åklagare gäller dessutom vad som särskilt föreskrivs om dem.

2 §

Åklagarväsendets organisation

Till åklagarväsendet hör Riksåklagarämbetet som centralt ämbetsverk, de regionala åklagarämbetena och landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland.

Riksåklagaren är den högsta åklagaren och åklagarnas chef.

Åklagarväsendet hör till justitieministeriets förvaltningsområde.

3 §

Åklagarväsendets uppgift

Åklagarväsendet svarar för ordnande av åklagarverksamheten.

4 §

Åklagare

Åklagarna är

- 1) riksåklagaren och biträdande riksåklagaren,
- 2) statsåklagare,
- 3) ledande häradsåklagare och ledande landskapsåklagare,

- 4) häradsåklagare och landskapsåklagare, och
- 5) biträdande åklagare.

I fråga om Finlands nationella medlem i Eurojust föreskrivs i lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust (742/2010).

5 §

Specialåklagare

Specialåklagare är justitiekanslern i statsrådet och riksdagens justitieombudsman. I fråga om deras åtalsrätt föreskrivs i 110 § i grundlagen.

6 §

Åklagarens uppgifter

Åklagaren ska sörja för förverkligandet av det straffrättsliga ansvaret vid behandlingen av de ärenden som han eller hon handlägger, utan onödigt dröjsmål och på ett jämlikt och ekonomiskt sätt enligt vad parternas rättsskydd och allmänintresset kräver.

I fråga om åklagares uppgifter gäller också vad som särskilt föreskrivs om dem.

7 §

Åklagarens behörighet

Åklagaren utövar en självständig och oberoende åtalsprövningsrätt.

Åklagaren är behörig i åklagaruppgifter i hela landet.

En åklagare som drivit ett åtal i tingsrätten kan överlämna anförande av besvär över tingsrättens avgörande, svar på besvär, uppträdande vid huvudförhandlingen eller någon annan åtgärd med anknytning till sökande av ändring till en annan åklagare med dennes samtycke, om det med hänsyn till ärendets art är ändamålsenligt.

Riksåklagaren kan förordna att ett mål ska behandlas av flera åklagare. Samtidigt ska det bestämmas om ansvarsfördelningen mellan dem. Ledande häradsåklagaren kan ge ett sådant för-

ordnande till åklagare som är underställda honom eller henne.

2 kap.

Riksåklagarämbetet

8 §

Riksåklagarämbetets organisation

Riksåklagarämbetet leds av riksåklagaren. Riksåklagaren bistås av en biträdande riksåklagare som är ställföreträdare för riksåklagaren.

I fråga om Riksåklagarämbetets organisation föreskrivs närmare genom förordning av statsrådet.

9 §

Riksåklagarämbetets uppgifter

Riksåklagarämbetet har till uppgift att

- 1) styra och utveckla åklagarväsendet,
- 2) svara för att åklagarväsendets verksamhet är resultatgivande,
- 3) övervaka att åklagarnas verksamhet är laglig och enhetlig,
- 4) sköta uppgifter som anknyter till åklagarväsendets allmänna förvaltning, kommunikation och utbildning, och
- 5) ha hand om det nationella och internationella samarbetet som hör till Riksåklagarämbetets verksamhetsområde.

10 §

Riksåklagarens uppgifter som högsta åklagare

Riksåklagaren ska

- 1) vara åklagare i ärenden som enligt lag kommer på honom eller henne eller som han eller hon åtar sig,
- 2) besluta om inlämnandet av en åklagares ansökan om besvärstillstånd till högsta domstolen och företräda åklagarna i högsta domstolen,
- 3) främja åklagarverksamhetens rättsliga kvalitet och enhetlighet, och

4) ha hand om övriga uppgifter som enligt särskilda bestämmelser ankommer på honom eller henne.

Riksåklagaren kan överta avgörandet av ett ärende som ankommer på en underlydande åklagare eller förordna att en underlydande åklagare ska utföra ett åtal som riksåklagaren beslutat väcka. Riksåklagaren kan också förordna att en underlydande åklagare ska utföra åtalsprövningen i ett ärende.

Riksåklagaren kan för en viss tid bevilja en namngiven person som uppfyller behörighetskraven för häradsåklagare sådana åklagarbefogenheter som denne behöver för ett visst bestämt uppdrag. När personen i fråga utövar åklagarbefogenheter tillämpas i övrigt på honom eller henne vad som bestäms om åklagare.

11 §

Biträdande riksåklagaren

Biträdande riksåklagaren avgör med samma fullmakter som riksåklagaren de ärenden som ankommer på honom eller henne.

Uppgiftsfördelningen mellan riksåklagaren och biträdande riksåklagaren bestäms i arbetsordningen för Riksåklagarämbetet.

12 §

Statsåklagare

Vid Riksåklagarämbetet finns statsåklagare.

Statsåklagarna är åklagare i de brottmål som från samhällets synpunkt är viktigast samt i ärenden som hovrätten behandlar i första instans, om något annat inte bestäms eller föreskrivs.

13 §

Behörighetskrav

Behörighetskraven för riksåklagaren och biträdande riksåklagaren är annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt, en mångsidig erfaren-

het som uppgiften förutsätter och en i praktiken visad ledarförmåga och ledarerfarenhet.

Behörighetskraven för statsåklagare är annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

Bestämmelser om behörighetskraven för övriga tjänstemän vid Riksåklagarämbetet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

14 §

Utnämning

I fråga om utnämning av riksåklagaren föreskrivs i grundlagen. Biträdande riksåklagaren utnämns av republikens president på framställning av statsrådet.

Statsåklagarna utnämns av statsrådet på framställning av Riksåklagarämbetet.

I fråga om utnämningen av övriga tjänstemän vid Riksåklagarämbetet föreskrivs genom förordning av statsrådet.

15 §

Avgörande av ärenden vid Riksåklagarämbetet

Administrativa ärenden som handläggs vid Riksåklagarämbetet avgörs av riksåklagaren, om det inte i lagstiftningen har bestämts eller i arbetsordningen förordnats att någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Ett ärende som enligt lag ska avgöras av riksåklagaren kan inte överföras till någon annan tjänsteman än riksåklagaren eller biträdande riksåklagaren. Riksåklagaren kan förbehålla sig beslutsrätten i ett ärende som en annan tjänsteman vid Riksåklagarämbetet annars har rätt att avgöra.

16 §

Arbetsordning

I fråga om ordnandet av arbetet vid Riksåklagarämbetet bestäms i en arbetsordning som fastställs av riksåklagaren. I arbetsordningen bestäms om Riksåklagarämbetets interna organisation, personal, skötseln av tjänstemännens uppgifter, vikarier, fördelningen av åtalsärenden

samt om beredningen och avgörandet av ärenden.

3 kap.

Åklagarämbeten

17 §

Åklagarämbetets organisation

Den regionala åklagarverksamheten ordnas åklagarämbetsvis. Till ett åklagarämbetes verksamhetsområde hör en eller flera kommuner. Åklagarämbetet kan vid sidan av sitt huvudsakliga verksamhetsställe ha servicebyråer.

Åklagarämbetet leds av en ledande häradsåklagare. Ledande häradsåklagaren bistås av minst en biträdande chef.

I fråga om åklagarämbetenas verksamhetsområden och huvudsakliga verksamhetsställen bestäms närmare genom förordning av statsrådet. I fråga om inrättande och nedläggning av åklagarämbetets servicebyråer föreskrivs genom förordning av justitieministeriet.

18 §

Landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland

För åklagarverksamheten i landskapet Åland svarar landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland. Landskapsåklagarämbetets verksamhetsområde är landskapet Åland, och dess huvudsakliga verksamhetsställe finns i Mariehamn.

Landskapsåklagarämbetet leds av en ledande landskapsåklagare. Landskapsåklagarämbetet har en eller flera landskapsåklagare.

På landskapsåklagarämbetet tillämpas vad som i denna lag bestäms om åklagarämbetet med undantag av 17 §. På ledande landskapsåklagaren och landskapsåklagaren tillämpas vad som i denna lag bestäms om ledande häradsåklagaren och häradsåklagaren.

I fråga om det språk som ska användas vid landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland och personalens språkkunskaper föreskrivs i 6 kap. i självstyrelselagen för Åland (1144/1991).

19 §

Åklagarämbetets uppgifter

Åklagarämbetet ska inom sitt eget verksamhetsområde

- 1) utveckla åklagarverksamheten,
- 2) svara för att åklagarverksamheten är resultatgivande,
- 3) övervaka att åklagarnas verksamhet är lag-enlig och enhetlig, och
- 4) ha hand om myndighetssamarbetet.

20 §

Häradsåklagare och biträdande åklagare

Vid åklagarämbetet finns häradsåklagare. Vid åklagarämbetet kan det också finnas biträdande åklagare som utbildas till åklagaruppgifter.

Häradsåklagarna och biträdande åklagarna är åklagare i brottmål som kommit till åklagarämbetet och i övriga ärenden som bestäms särskilt.

21 §

Behörighetskrav

Behörighetskraven för ledande häradsåklagaren är annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt samt en i praktiken visad ledarförmåga.

Behörighetskraven för häradsåklagare och biträdande åklagare är annan högre högskoleexamen i juridik än magisterexamen i internationell och komparativ rätt.

Bestämmelser om behörighetskraven för övriga tjänstemän vid åklagarämbetet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

22 §

Utnämning

Ledande häradsåklagare och häradsåklagare utnämns av Riksåklagarämbetet. Biträdande åklagare utnämns av åklagarämbetet.

I fråga om utnämning av övriga tjänstemän vid åklagarämbetet föreskrivs genom förordning av statsrådet.

23 §

Avgörande av ärenden vid åklagarämbetet

Administrativa ärenden som handläggs vid åklagarämbetet avgörs av ledande häradsåklagaren, om det inte i lagstiftningen har bestämts eller i arbetsordningen förordnats att biträdande chefen eller någon annan tjänsteman ska avgöra dem. Ledande häradsåklagaren kan förbehålla sig beslutsrätten i ett administrativt ärende som en annan tjänsteman vid åklagarämbetet annars har rätt att avgöra.

24 §

Arbetsordning

I fråga om ordnandet av arbetet vid åklagarämbetet bestäms i en arbetsordning som fastställs av ledande häradsåklagaren. I arbetsordningen bestäms om åklagarämbetets interna organisation, skötseln av tjänstemännens uppgifter, vikarier, fördelningen av åtalsärenden samt om beredningen och avgörandet av ärenden.

4 kap.

Särskilda bestämmelser

25 §

Rätt att få upplysningar

En åklagare har trots sekretesskyldigheten rätt att för ett tjänsteuppdrag avgiftsfritt få behövliga upplysningar och handlingar av en myndighet eller av en sammanslutning som har tillsatts för att handha en offentlig uppgift, om inte lämnande av upplysningen eller handlingen till åklagaren eller användning av upplysningen som bevis har förbjudits eller begränsats i lag.

Åklagaren har trots att en sammanslutnings medlemmar, revisorer, styrelsemedlemmar eller arbetstagare är bundna av företags-, bank- eller

försäkringshemlighet rätt att få upplysningar som behövs för ett tjänsteuppdrag.

Åklagarens rätt till upplysningar enligt 1 mom. gäller dock inte upplysningar som en myndighet eller en sammanslutning som har tillsatts för att handha en offentlig uppgift har fått tillstånd att ta del av för vetenskaplig forskning eller statistikföring eller för planerings- och utredningsuppgifter.

Åklagaren har rätt att ur Rättsregistercentralens bötesregister få sådana upplysningar om bötesstraff och verkställighet av bötesstraff som behövs vid åtalsprövningen.

26 §

Jäv

En åklagare är jävig, om

1) han eller hon eller en närstående är part,
2) ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada för honom eller henne eller en närstående,

3) han eller hon eller en närstående är biträde eller ombud för en part eller för den för vilken ärendet kan väntas medföra synnerlig nytta eller skada,

4) han eller hon står i ett anställningsförhållande eller sådant uppdragsförhållande som har samband med det föreliggande ärendet till en part eller till den för vilken ärendet kan väntas medföra nytta eller skada,

5) han eller hon är medlem av styrelsen eller ett därmed jämförbart organ eller av förvaltningsrådet eller är verkställande direktör eller har motsvarande ställning i ett samfund, en stiftelse eller en offentligrättslig inrättning som är part eller som i ärendet kan vänta sig synnerlig nytta eller skada, eller om

6) någon annan omständighet än en sådan som avses i 1—5 punkten kan leda till att ge motive-rad anledning att ifrågasätta åklagarens opartiskhet i ärendet.

Närstående till en åklagare är de personer som avses i 28 § 2 och 3 mom. i förvaltningslagen (434/2003).

Åklagaren får även om han eller hon är jävig vidta åtgärder som inte tål uppskov. Åklagaren

ska om sitt jäv underrätta den som det åligger att utse en ställföreträdare för åklagaren.

27 §

Beredskap

Riksåklagaren kan ordna åklagarberedskapen på ett ändamålsenligt sätt.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. kan chefen för åklagarämbetet förordna att en åklagare måste stå i beredskap, om det behövs för att säkerställa att åklagaren kan nås för avgörande av brådskande ärenden som hör till åklagarens beslutanderätt.

28 §

Verksamhet som ombud eller biträde

På åklagarens rätt att vara ombud eller biträde i en rättegång tillämpas vad som i 15 kap. 3 mom. i rättegångsbalken föreskrivs om en tjänsteman och en lagfaren medlem av en allmän domstol.

I fråga om åklagarens skyldighet att föra målsägandens talan beträffande dennes privaträttsliga anspråk föreskrivs i 3 kap. 9 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

29 §

Forum i tjänsteåtal

Riksåklagaren och biträdande riksåklagaren åtalas för tjänstebrott vid högsta domstolen. Åklagare är antingen justitiekanslern eller riksdagens justitieombudsman.

Statsåklagarna, ledande häradsåklagarna, häradsåklagarna och biträdande åklagarna åtalas för tjänstebrott vid hovrätten.

30 §

Överföring av tjänster

Riksåklagarämbetet beslutar om överföring av en tjänst inom åklagarväsendet.

31 §

Handläggning av skadeståndsärenden som gäller åklagarväsendet

Riksåklagarämbetet handlägger skadeståndsärenden som gäller åklagarväsendet.

32 §

Närmare bestämmelser

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om riksåklagarens uppgifter som chef för Riksåklagarämbetet och om ledande häradsåklagarens uppgifter som chef för åklagarämbetet. Genom förordning av statsrådet får dessutom utfärdas närmare bestämmelser om övriga administrativa uppgifter som ankommer på åklagarna.

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Hänvisningsbestämmelse

Vad som någon annanstans föreskrivs om allmän åklagare tillämpas också på åklagare.

5 kap.

Ikraftträdande

34 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 2011. Åtgärder som krävs för verkställigheten av denna lag får vidtas innan lagen träder i kraft.

Genom denna lag upphävs

- 1) lagen om allmänna åklagare (199/1997),
- 2) lagen om häradsåklagare (195/1996), och

3) lagen om landskapsåklagarämbetet i landskapet Åland (872/1977).

Lag

om ändring av rättegångsbalken

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i rättegångsbalken 25 kap. 19 §, sådan den lyder i lag 165/1998,
ändras 11 kap. 3 § 1 mom., 17 kap. 19 §, 23 § 3 mom. och 32 §, 21 kap. 19 §, 24 kap. 18 §, 25 kap. 3 och 7 § samt 26 kap. 18 § 4 mom.,
sådana de lyder, 11 kap. 3 § 1 mom. i lag 690/1997, 17 kap. 19 och 32 § i lag 571/1948 och 23 § 3 mom. i lag 622/1974, 21 kap. 19 § i lag 1013/1993, 24 kap. 18 §, 25 kap. 7 § och 26 kap. 18 § 4 mom. i lag 165/1998 och 25 kap. 3 § i lagarna 165/1998 och 650/2010, som följer:

11 kap.

Om delgivning i rättegång

3 §

Då domstolen eller en åklagare har hand om delgivningen verkställs den genom att handlingen sänds till parten

- 1) med posten mot mottagningsbevis, eller
- 2) som tjänstebrev, om det kan antas att motparten får del av handlingen och inom utsatt tid återsänder delgivningskvittot.

upplysning i saken och då ska åklagaren träda från saken.

23 §

— — — — —
Trots 1 mom. 3 och 4 punkten kan någon annan i dem avsedd person än rättegångsbiträdet för den anklagade förpliktas att vittna i saken, då åklagaren utför åtal för brott på vilket kan följa fängelse i sex år eller strängare straff, eller för försök till eller delaktighet i dylikt brott.
— — — — —

32 §

Ett vittne ska utge sin utsaga muntligen. En skriftlig vittnesberättelse får inte åberopas men vittnet får anlita skriftliga anteckningar till stöd för minnet.

En utsaga som vittnet tidigare avgett inför rätten, åklagaren eller en polismyndighet får uppläsas vid vittnesförhör endast då vittnet i sin vittnesutsaga avviker från vad han eller hon tidigare berättat eller då vittnet vid förhöret förklarar att han eller hon inte kan eller vill yttra sig i saken.

17 kap.

Om bevisning

19 §

Åberopas en domare till vittne, ska han pröva på sin domared om han vet något som kan inverka på saken. Finner han att det är så, ska han höras som vittne. Åberopas en åklagare till vittne ska rätten pröva om detta är behövligt för att få

21 kap.

Om rättegångskostnader

19 §

Åklagaren har rätt att på statens vägnar söka ändring i avgöranden som har fattats med stöd av 13 § även då han eller hon inte verkat som åklagare.

24 kap.

Om domstolens avgörande

18 §

Hovrätten ska sända ett exemplar av sitt avgörande till alla som fört talan i hovrätten.

Ett exemplar ska sändas till svaranden i ett brottmål också om han eller hon inte har utövat talan i hovrätten, om hovrätten har ändrat tingsrättens avgörande för svarandens vidkommande. Ett exemplar ska sändas till åklagaren i ett brottmål som han drivit också i det fall att åklagaren inte har utövat talan i hovrätten.

25 kap.

Om fullföljd av talan från tingsrätt till hovrätt

3 §

När en tingsrätt avkunnar eller meddelar ett avgörande ska den samtidigt uppge om ändring kan sökas i avgörandet och vad som ska iakttas när ändring söks.

Närvarande parter ska omedelbart efter det att avgörandet har avkunnats lämnas skriftliga an-

visningar av vilka framgår hur den som är missnöjd med avgörandet ska förfara för att få målet till prövning i hovrätten eller söka ändring genom prejudikatbesvär enligt 30 a kap. I anvisningarna ska också förfarandet med prejudikatbesvär beskrivas i huvuddrag. Anvisningar lämnas dock inte till åklagaren eller till någon annan part, om detta befinns vara uppenbart onödigt.

7 §

Missnöjesanmälan får begränsas till att gälla en del av underrättens avgörande. Begränsningen ska nämnas då missnöje anmäls.

Åklagaren ska, om svarandena är flera, när han eller hon anmäler missnöje uppge vem av dem som missnöjesanmälan gäller.

26 kap.

Om fortsatt handläggning av besvärärenden i hovrätten

18 §

Åklagaren ska på tjänstens vägnar vara närvarande vid huvudförhandlingen i ett mål där åklagaren är ändringssökande eller där svaranden i ett brottmål har anfört besvär över tingsrättens avgörande som har fattats med anledning av åklagarens straffyrkande. Åklagaren ska också vara närvarande vid huvudförhandlingen i en sak som gäller meddelande av näringsförbud.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 1 kap. 12 § 2 mom. 2 punkten, 8 kap. 5 § 1 mom., 9 kap. 1 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom., 17 kap. 25 §, 18 kap. 1 § 3 mom., 20 kap. 11 och 12 §, 21 kap. 16 §, 24 kap. 12 §, 25 kap. 9 §, 28 kap. 15 § 1 mom., 30 kap. 12 §, 32 kap. 13 §, 35 kap. 6 §, 36 kap. 8 § 1 mom., 38 kap. 10 §, 39 kap. 9 § 1 mom., 48 a kap. 5 § 1 mom. samt 49 kap. 6 §,

av dem 1 kap. 12 § 2 mom. 2 punkten sådan den lyder i lag 205/1997, 8 kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 297/2003, 9 kap. 1 § 1 mom. och det inledande stycket i 7 § 1 mom. samt 32 kap. 13 § sådana de lyder i lag 61/2003, 17 kap. 25 § samt 20 kap. 11 och 12 § sådana de lyder i lag 563/1998, 21 kap. 16 § sådan den lyder i lag 1082/2010, 24 kap. 12 § sådan den lyder i lag 531/2000, 25 kap. 9 § sådan den lyder i lag 578/1995, 28 kap. 15 § 1 mom. sådant det lyder i lag 614/2002, 30 kap. 12 § sådan den lyder i lagarna 769/1990, 467/2006 och 641/2009, 35 kap. 6 § och 36 kap. 8 § 1 mom. sådana de lyder i lag 769/1990, 38 kap. 10 § sådan den lyder i lagarna 578/1995 och 540/2007, 39 kap. 9 § 1 mom. sådant det lyder i lag 317/1994, 48 a kap. 5 § 1 mom. sådant det lyder i lag 515/2002 och 49 kap. 6 § sådan den lyder i lag 822/2005, som följer:

1 kap.

Om tillämpningsområdet för finsk straffrätt

12 §

Riksåklagarens åtalsförordnande

Riksåklagarens förordnande behövs dock inte, om

2) brottet har begåtts i Danmark, Island, Norge eller Sverige och åklagaren på gärningsorten har framställt en begäran om att brottet ska behandlas vid en finsk domstol,

8 kap.

Om preskription

5 §

Förfarande vid förlängning av preskriptionstiden för åtalsrätten

Beslut om förlängning av preskriptionstiden för åtalsrätten fattas av den domstol som enligt

4 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) kan pröva åtal för brottet. Ansökan om förlängning av preskriptionstiden kan göras av åklagaren och en målsägande, om denne har i 1 kap. 14 § 1 eller 2 mom. eller 15 § 1 mom. i nämnda lag avsedd rätt att utföra åtal för brottet. Ansökan ska göras skriftligen innan preskriptionstiden löpt ut.

9 kap.

Om straffansvar för juridiska personer

1 §

Tillämpningsområde

För brott som har begåtts i ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons verksamhet ska på yrkande av åklagaren dömas till samfundsbot, om en sådan påföljd föreskrivs för brottet i denna lag.

7 §

Avstående från straffyrkande

Åklagaren får avstå från att yrka straff för en juridisk person, om

17 kap.

Om brott mot allmän ordning

25 §

Åtalsrätt

Om ofog inte har stört den allmänna ordningen får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. Åklagaren får inte heller väcka åtal för sådan sedlighetssärnande marknadsföring som avses i 20 § 1 mom. 3 punkten, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

18 kap.

Om brott emot familjerättigheter

1 §

Brott som nämns här får inte åtalas av åklagaren, om inte målsäganden anmält brottet till åtal eller vid domstol sökt upplösande av äktenskapsavtalet eller äktenskapet.

20 kap.

Om sexualbrott

11 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 3 eller 4 § eller i 5 § 1 mom. 2 eller 4 punkten, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

12 §

Åtgärdseftergift

Om målsäganden av egen fast vilja ber att åtal inte ska väckas för ett brott som avses i 1 §, 5 § 2 mom. eller 6 §, har åklagaren rätt att låta bli att väcka åtal, om inte ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver att åtal väcks.

21 kap.

Om brott mot liv och hälsa

16 §

Åtalsrätt

Åklagaren får väcka åtal för lindrig misshandel endast om målsäganden anmäler brottet till åtal eller gärningen har riktat sig mot

- 1) en person som är yngre än arton år,
- 2) gärningsmannens make eller tidigare make, syskon, släkting i rakt upp- eller nedstigande led eller den som har eller har haft gemensamt hushåll med gärningsmannen, eller mot någon annan person som annars är eller har varit närstående till gärningsmannen på grund av ett med dessa jämförbart personligt förhållande, eller
- 3) en person på grund av hans eller hennes arbetsuppgifter och gärningsmannen inte hör till arbetsplatsens personal.

Åklagaren får väcka åtal för vållande av personskada endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

24 kap.

Om kränkning av integritet och frid samt om ärekränkning

12 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för hemfridsbrott, grovt hemfridsbrott, brott mot offentlig frid, olovlig avlyssning, olovlig observation eller förberedelse till olovlig avlyssning eller för-

beredelse till olovlig observation, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för spridande av information som kränker privatlivet, ärekränkning eller grov ärekränkning, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal. Riksåklagaren kan dock förordna att åtal ska väckas, om brottet har begåtts genom ett massmedium och ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Ett brott som avses i 9 § 3 mom. kan anmälas till åtal av den avlidnes efterlevande make, syster, släkting i rakt upp- eller nedstigande led eller den som levt i gemensamt hushåll med den avlidne eller av någon annan person som den avlidne stod särskilt nära.

25 kap.

Om brott mot friheten

9 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för frihetsberövande av oaktsamhet, olaga hot eller olaga tvång, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller om inte ett livsfarligt hjälpmedel har använts vid olaga hot eller olaga tvång, eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för egenmäktigt omhändertagande av barn, om detta skulle strida mot barnets fördel. Innan åtal väcks ska socialnämnden i den kommun höras där barnet är bosatt eller befinner sig eller som annars uppenbarligen har de bästa uppgifterna om barnet.

28 kap.

Om stöld, förskingring och olovligt brukande

15 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för ett brott som avses i 3, 6—9, 9 c eller 10—12 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

30 kap.

Om näringsbrott

12 §

Åtalsrätt

Åklagaren ska innan åtal väcks för ett marknadsföringsbrott bereda konsumentombudsmanen tillfälle att ge utlåtande i saken och innan åtal väcks för ett brott vid marknadsföring av alkoholdrycker bereda Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillfälle att ge utlåtande i saken. När domstolen behandlar ärenden som gäller marknadsföringsbrott eller konkurrensbrott ska den ge konsumentombudsmanen tillfälle att bli hörd, och när domstolen behandlar ett brott vid marknadsföring av alkoholdrycker ska den ge Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillfälle att bli hört.

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 2 eller 4—6 §, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

32 kap.

Om häleri- och penningtvättsbrott

13 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för en häleriförseelse, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

35 kap.

Om skadegörelse

6 §

Åtalsrätt

Är enbart enskild egendom föremål för ett brott som avses i 1 eller 3 §, får åklagaren väcka åtal endast om målsäganden anmäler brottet till åtal.

36 kap.

Om bedrägeri och annan oredlighet

8 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för lindrigt bedrägeri eller missbruk av förtroendeställning, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

38 kap.

Om informations- och kommunikationsbrott

10 §

Åtalsrätt

Om föremålet för ett sekretessbrott eller en sekretessförseelse är en omständighet som gäller en enskilds personliga eller ekonomiska för-

hållanden eller näringsverksamhet, får åklagaren inte väcka åtal för gärningen om inte målsäganden anmäler den till åtal eller gärningsmannen när brottet begicks var anställd hos en inrättning som utövar allmän post- eller televerksamhet eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren får inte väcka åtal för kränkning av kommunikationshemlighet, grov kränkning av kommunikationshemlighet, systemstörning, dataintrång eller avkodningssystemsbrott, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller gärningsmannen när brottet begicks var anställd hos en inrättning som utövar allmän post- eller televerksamhet eller om inte ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Åklagaren ska höra dataombudsmannen innan åtal väcks för sekretessbrott, sekretessförseelse, kränkning av kommunikationshemlighet, grov kränkning av kommunikationshemlighet eller dataintrång, om brottet i fråga riktar sig mot ett personregister, samt innan åtal väcks för personregisterbrott. När domstolen behandlar ett mål som gäller ett sådant brott ska den bereda dataombudsmannen tillfälle att bli hörd.

39 kap.

Om gäldenärsbrott

9 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för gäldenärsförseelse eller för gynnande av borgenär, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

48 a kap.

Om naturresursbrott

5 §

Åtalsrätt

Har genom fiskebrott, jaktbrott eller döljande av olagligt byte enbart en enskilds rätt kränkts, får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

49 kap.

Om kränkning av vissa immateriella rättigheter

6 §

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 1—3 eller 5 § i detta kapitel, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal eller ett synnerligen viktigt allmänt intresse kräver att åtal väcks.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 14 § i lagen om stiftelser

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om stiftelser (109/1930) 14 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1172/1994, som följer:

14 §

ne kan väcka åtal i saken vid domstolen på stiftelsens hemort.

Har en styrelsemedlem i sitt uppdrag gjort sig skyldig till en straffbar handling, ska patent- och registerstyrelsen underrätta åklagaren så att den-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 11 § i lagen om advokater

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om advokater (496/1958) 11 § 2 mom. som följer:

11 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Straffyrkande för en gärning som avses i
1 mom. får framställas av åklagaren eller av ad-
vokatföreningen.

Lag

om ändring av 1 § i lagen om insändande av vissa handlingar till domstolar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om insändande av vissa handlingar till domstolar (248/1965) 1 § 3 mom., sådant det
lyder i lag 651/2010, som följer:

1 §

Till hovrätten adresserade handlingar som
nämns i 1 mom. får av åklagaren skickas med
posten eller genom bud. Till högsta domstolen
adresserade fullföljdshandlingar ska åklagaren

skicka till hovrätten eller, vid överklagande en-
ligt 30 a kap. i rättegångsbalken, till tingsrätten
genom förmedling av riksåklagaren och övriga
handlingar så som högsta domstolen bestämmer.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 22 § i firmalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i firmalagen (128/1979) 22 § 2 mom. som följer:

22 §

Åklagaren får driva åtal för brott som avses i
1 mom. endast om målsäganden anmält brottet
till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 4 och 23 § i militära rättegångslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i militära rättegångslagen (326/1983) 4 § 1 mom. och 23 § 1 mom., sådana de lyder, 4 § 1 mom. i lag 1115/2000 och 23 § 1 mom. i lag 202/1997, som följer:

4 §

Åklagare i militära rättegångsärenden är de häradsåklagare som riksåklagaren förordnat till dessa uppgifter. Angående åklagare i de militära rättegångsärenden som i första instans handläggs av hovrätten föreskrivs särskilt.

23 §

Åklagaren vid krigsrätt och en suppleant för denne förordnas av huvudstaben. Åklagaren vid krigsrätt är underställd riksåklagarens omedelbara bestämmanderätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 19 § i militära disciplinlagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i militära disciplinlagen (331/1983) 19 § 6 punkten, sådan den lyder i lag 1117/2000, som följer:

19 §

Beslut om anhållande får fattas av

6) en åklagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 19 § i lagen om näringsförbud

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om näringsförbud (1059/1985) 19 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1220/1997, som följer:

19 §

Behandlingen av mål

Vid behandling av mål som gäller meddelande av näringsförbud eller förlängning av tiden för förbud ska i tillämpliga delar iakttas vad som gäller i fråga om handläggning av brottmål som drivs av åklagaren. Målet kan prövas och avgö-

ras trots svarandens frånvaro. I fråga om svarandens skyldighet att ersätta staten för rättegångskostnaderna till följd av sakens behandling gäller i tillämpliga delar vad som bestäms om svarande i brottmål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 § i lagen om stämningsmän

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om stämningsmän (505/1986) 6 § 1 mom. 1 punkten, sådan den lyder i lag 887/1996, som följer:

6 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Andra som har rätt att verkställa delgivning

Berättigad att, så som stämningsman, verkställa stämning och delgivning är

1) polisman, åklagare, utmätningsman, notarius publicus samt gränsbevakningsman,

Lag

om ändring av 8 § i lagen om försvarstillstånd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om försvarstillstånd (1083/1991) 8 § 3 mom. som följer:

8 § den ska dessutom underrättas om att besvären
kan handläggas trots att han är frånvarande.
Domstolen ska underrätta ändringssökanden
och åklagaren på orten om tid och plats för hand-
läggningen av besvärsärendet. Ändringssökanden

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 § i tingsrättslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tingsrättslagen (581/1993) 6 § 2 mom. som följer:

6 § tull- eller polisbevakning, får inte vara nämnde-
man, inte heller en åklagare, advokat eller någon
annan som yrkesmässigt bedriver advokatverk-
samhet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 6 § i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om avgifter för domstolars och vissa justitieförvaltningsmyndigheters prestationer
(701/1993) 6 § 1 mom. 6 punkten, sådan den lyder i lag 1651/1995, som följer:

6 § <i>Avgiftsfria prestationer</i>	6) i första domstolsinstans i brottmål då åklagaren har väckt åtal, _____
Handläggningsavgifter enligt denna lag uppbärs inte _____	Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Lag

om ändring av 4 § i straffregisterlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i straffregisterlagen (770/1993) 4 § 1 mom. 2 punkten som följer:

4 § Ur straffregistret kan oberoende av den sekretessplikt som föreskrivs i 3 § eller i någon annan lag lämnas ut uppgifter om personer _____	2) till åklagare för åtal, åtalsprövning eller tvångsmedelsärenden, _____
_____	Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Lag

om ändring av 20 § i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om internationell rättshjälp i straffrättsliga ärenden (4/1994) 20 § 2 mom. som följer:

20 § <i>Bevisupptagning och hörande av parter i allmän underrätt</i> _____	bosatt eller där bevisupptagningen eller hörandet annars lämpligen kan ske. Åklagaren ska vara närvarande då ärendet behandlas, om domstolen anser det vara behövt att han eller hon är närvarande. Vid förfarandet ska i övrigt i tillämpliga delar iaktas vad som föreskrivs om rättegång i brottmål. _____
Bevisupptagningen eller hörandet av parterna sköts av underrätten på den ort inom vars domkrets den som ska höras har sitt hemvist eller är	

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av lagen om rättegång i brottmål

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) mellanrubriken före 1 kap. 2 §, 2 § 1 mom., 3 § 1 mom., 4 § 1 mom., 4 a, 5 och 6 §, det inledande stycket i 7 §, det inledande stycket i 8 §, 10 § 1 mom., 11 § 1 mom., 12 § 1 mom., 13 och 14 §, 15 § 1 mom., 16 § 2 mom., det inledande stycket i 2 kap. 1 a §, 3 kap. 9 § 1 mom., 4 kap. 8 § 1 mom., 5 a kap. 1 § 1 mom. 1 och 2 punkten, mellanrubriken före 8 kap. 4 § och det inledande stycket i 13 § 2 mom., 9 kap. 8 § 2 mom. samt 10 och 11 §, av dem 1 kap. 4 § 1 mom. och 4 a § sådana de lyder i lag 445/1999, 14 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 647/2003, det inledande stycket i 2 kap. 1 a § samt 5 a kap. 1 § 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 243/2006, det inledande stycket i 8 kap. 13 § 2 mom. sådant det lyder i lag 382/2003 och 9 kap. 8 § 2 mom. sådant det lyder i lag 369/1999, som följer:

1 kap.

Om åtalsrätt

Åklagarens åtalsrätt

2 §

Åklagaren ska väcka och utföra åtal för brott.

3 §

Om en målsägande har begärt att åtal ska väckas för ett brott som åklagaren inte får väcka åtal för utan målsägandens begäran och flera personer är misstänkta för delaktighet i brottet, får åklagaren väcka åtal även mot de misstänkta som målsägandens begäran inte gäller.

4 §

Begås mot en omyndig ett brott som åklagaren inte får väcka åtal för utan målsägandens åtalsbegäran, har intressebevakaren eller någon annan laglig företrädare för den omyndige rätt att begära att åtal ska väckas. Är den omyndige minderårig och riktar sig brottet mot den omy-

diges person, har dock den omyndiges vårdnadshavare eller en annan laglig företrädare denna rätt.

4 a §

Om någons handlingsbehörighet har begränsats på ett annat sätt än genom omyndigförklaring och ett brott för vilket åklagaren inte får väcka åtal utan målsägandens åtalsbegäran riktar sig mot något som intressebevakaren ensam bestämmer om, har intressebevakaren ensam rätt att framställa åtalsbegäran. Intressebevakaren och dennes huvudman har dock vardera rätt att framställa åtalsbegäran om brottet riktar sig mot något som de ska bestämma om tillsammans.

5 §

En målsägande ska framställa sin åtalsbegäran till den åklagare eller polismyndighet inom vars verksamhetsområde åtal får väckas för brottet. Framställs begäran till en annan åklagare eller polismyndighet, ska denna utan dröjsmål förmedla begäran till den myndighet som är behörig i ärendet.

6 §

Åklagaren ska väcka åtal om det finns sannolika skäl för att den misstänkte är skyldig till brottet.

7 §

Åklagaren får besluta att inte väcka åtal (åtalseftergift)

8 §

Om inte ett viktigt allmänt eller enskilt intresse kräver något annat, får åklagaren, utöver vad som bestäms i 7 §, besluta om åtalseftergift när

10 §

Har åklagaren med stöd av 7 eller 8 § meddelat åtalseftergift, ska åklagaren föra sitt avgörande av skuldfrågan till domstolen, om den som åtalseftergiften gäller yrkar det. Yrkandet ska skriftligen tillställas åklagaren inom 30 dagar från den delgivning som avses i 9 § 1 mom.

11 §

Om åklagaren har beslutat att meddela åtalseftergift får han eller hon återkalla sitt beslut endast om det på grund av ny utredning i ärendet framgår att beslutet har grundat sig på uppgifter som i väsentlig grad är ofullständiga eller oriktiga.

12 §

Om det efter att åtal har väckts framkommer omständigheter som skulle ha gett åklagaren rätt att enligt 7 eller 8 § meddela åtalseftergift, får åklagaren på denna grund lägga ned åtalet. Nedläggningsbeslutet ska delges enligt 9 § 1 mom.

13 §

Åklagaren får även till förmån för svaranden i brottmål söka ändring eller ändra en ändringsansökan som åklagaren gjort till svarandens nackdel.

14 §

En målsägande får själv väcka åtal för ett brott endast om åklagaren har beslutat att inte väcka åtal för brottet eller förundersökningsmyndigheten eller åklagaren har beslutat att förundersökning inte ska göras eller att den avbryts eller avslutas. Bestämmelser om målsägandes rätt att väcka åtal för ett brott som begåtts vid skötsel av ett offentligt uppdrag finns i 118 § 3 mom. i grundlagen.

Den mot vilken åtal har begärts eller väckts får alltid väcka åtal för falsk eller ostyrkt angivelse även om åklagaren inte har fattat ett beslut som avses i 1 mom.

Målsäganden har rätt att förena sig med ett åtal som väckts av åklagaren eller av en annan målsägande samt att åberopa nya omständigheter till stöd för åtalet. Målsäganden får överklaga domstolens avgörande oberoende av om han fört talan i målet eller inte.

15 §

En målsägande har rätt att överta ett åtal som åklagaren eller en annan målsägande lägger ned.

16 §

Är brottet sådant att åklagaren inte får väcka åtal för det utan målsägandens begäran, och har målsäganden återkallat sin begäran innan åklagaren har väckt åtal, får inte heller åklagaren väcka åtal för brottet. En återkallad begäran hindrar dock inte åklagaren från att väcka åtal om återkallandet inte gäller alla som är delaktiga i brottet.

2 kap.

Om biträdande av part

1 a §

Domstolen kan förordna ett rättegångsbiträde för att bistå målsäganden under förundersökningen och, om målsäganden har anspråk i ett

mål som drivs av åklagaren, under rättegången, när målet gäller

3 kap.

Om privaträttsligt anspråk

9 §

Har åklagaren väckt åtal för ett brott, är han eller hon på målsägandens begäran skyldig att i samband med åtalet även föra målsägandens talan beträffande dennes privaträttsliga anspråk mot svaranden på grund av brottet, om detta kan ske utan väsentlig olägenhet och anspråket inte är uppenbart ogrundat. Om åklagaren inte åtar sig att driva målsägandens privaträttsliga anspråk, ska han eller hon meddela målsäganden detta med iakttagande av vad som föreskrivs i 1 kap. 9 § 1 mom.

4 kap.

Om laga domstol

8 §

Den domstol där ett av åklagaren framställt straffyrkande är anhängigt får på framställning av åklagaren av särskilda skäl överföra målet till en annan behörig domstol. Den överförande domstolens beslut och andra åtgärder i samband med målet är i kraft tills den domstol dit målet har överförts beslutar något annat. Målet får likväl inte överföras tillbaka, om inte nya särskilda skäl förutsätter det.

5 a kap.

Om avgörande av mål utan huvudförhandling

1 §

Ett mål kan avgöras utan att huvudförhandling hålls (*skriftligt förfarande*), om

1) det för inget enskilt brott som avses i ett av åklagaren väckt åtal under de omständigheter

som nämns i åtalet har föreskrivits strängare straff än böter eller fängelse i högst två år,

2) svaranden erkänner den gärning som anges i åklagarens åtal samt genom en uttrycklig anmälan till tingsrätten avstår från sin rätt till muntlig förhandling och samtycker till att målet avgörs i skriftligt förfarande,

8 kap.

Om parterna

Parts utevaro i brottmål där talan förs av åklagaren

13 §

Hovrätten kan trots 1 mom. på besvär av åklagaren eller målsäganden döma en svarande som tydligt håller sig undan huvudförhandlingen, och som i tingsrätten personligen har hörts med anledning av de yrkanden som besvären gäller, till fängelsestraff för ett brott i fråga om vilket tingsrätten förkastat åtalet, eller ändra ett bötesstraff som tingsrätten utdömt till fängelsestraff, om

9 kap.

Om rättegångskostnader

8 §

I fråga om målsägandens skyldighet att ersätta svarandens rättegångskostnader och målsägandens rätt att av svaranden få ersättning för sådana kostnader när målsäganden förenat sig om åklagarens åtal gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 21 kap. i rättegångsbalken. Målsäganden svarar dock endast för de särskilda kostnader som föranletts av att han utnyttjat sin talerätt. I fråga om skyldighet för den som före-

träder eller är ombud eller biträde för en målsägande, som har förenat sig om åklagarens åtal, att solidariskt med målsäganden ersätta dessa kostnader gäller i tillämpliga delar vad som bestäms i 21 kap. 6 § i rättegångsbalken.

— — — — —

10 §

Åklagaren har på statens vägnar rätt att överklaga avgöranden som fattats med stöd av 1—4 § och 8 § 3 mom. i detta kapitel även om han eller hon inte har uppträtt som åklagare i målet.

11 §

Om domstolen i samband med ett brottmål där åklagaren utför åtal även handlägger målsägandens talan mot en annan part i målet och straff eller någon annan straffrättslig påföljd för denne inte yrkas, eller om någon annan än målsäganden framställer privaträttsliga anspråk mot den åtalade, ska angående ersättning för rättegångskostnaderna i denna del av målet tillämpas vad som föreskrivs om tvistemål.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 94 § i lagen om förmyndarverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om förmyndarverksamhet (442/1999) 94 § 2 mom. som följer:

94 §

— — — — —

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 1 mom. om inte förmyndarmyndigheten har anmält den till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 41 § i personuppgiftslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i personuppgiftslagen (523/1999) 41 § 2 mom. som följer:

41 §

Hörande av dataombudsmannen

dataombudsmannen. Domstolen ska vid behandlingen av ett sådant mål bereda dataombudsmannen tillfälle att bli hörd.

 Innan åklagaren väcker åtal för ett förfarande som står i strid med denna lag ska åklagaren höra

 Denna lag träder i kraft den

20

Lag

om ändring av 6 och 24 § i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
 ändras i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 6 § 1 mom. 1 punkten och 24 § 1 mom. 3 punkten som följer:

6 §

Tidpunkten för när en handling som upprättats av en myndighet blir offentlig

Om det inte i denna lag eller i någon annan lag föreskrivs något om en handlingens offentlighet eller sekretess eller om någon annan begränsning av rätten att ta del av den, blir en handling som har upprättats av en myndighet offentlig enligt följande:

1) en anteckning i ett diarium eller någon annan fortlöpande förteckning, när den har införts, om det inte är fråga om anteckningar om misstänkta i en åklagares diarium, vilka blir offentliga först då stämningsansökan som gäller den misstänkte eller åklagarens stämning har under-tecknats eller på därmed jämförligt sätt blivit bekräftad eller när åklagaren har beslutat låta bli att väcka åtal eller när ärendet har avskrivits,

24 §

Sekretessbelagda myndighetshandlingar

Om inte något annat föreskrivs särskilt, är följande myndighetshandlingar sekretessbelagda:

3) anmälan om brott till polisen eller någon annan förundersökningsmyndighet, en åklagare eller en kontroll- och tillsynsmyndighet, handlingar som har mottagits eller uppgjorts för förundersökning och åtalsprövning samt stämningsansökan, stämning och svaromål på en stämning i brottmål, tills ärendet har tagits upp till behandling vid ett domstolssammanträde eller åklagaren beslutat låta bli att väcka åtal eller ärendet avskrivits, om det inte är uppenbart att utlämnandet av uppgifter ur en sådan handling inte äventyrar brottsutredningen eller undersökningens syfte eller utan vägande skäl vållar den som har del i saken skada eller lidande eller hindrar domstolen från att utöva sin rätt att sekre-

tessbelägga handlingar enligt lagen om offentlighet vid rättegång i allmänna domstolar (370/2007),

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 11 § i lagen om riksрätten och behandling av ministeransvarighetsärenden

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om riksрätten och behandling av ministeransvarighetsärenden (196/2000) 11 § som följer:

11 §
Rättegången

tegång i brottmål (689/1997) och rättegångsbalken ska iakttas när åklagaren utför åtal i brottmål.

Om inte något annat föreskrivs nedan gäller beträffande behandlingen av ärenden i riksрätten i tillämpliga delar vad som enligt lagen om rät-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 17 och 18 § i rättshjälpslagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i rättshjälpslagen (257/2002) 17 § 1 mom. och 18 § 5 mom., sådana de lyder i lag 927/2008, som följer:

17 §
Arvode och kostnadsersättning till ett privat biträde

För ett privat biträde fastställs ett skäligt arvode för de behövlіga åtgärderna enligt tidsåtgång och för tidsspіllan med anledning av nödvändiga resor samt ersättning för kostnader.

Arvodet och kostnadsersättningen betalas av statens medel minskade med självriskandelen enligt 20 §. För att arvodet ska kunna bestämmas ska biträdet lägga fram en detaljerad utredning om de åtgärder han eller hon har vidtagit i saken och om sina kostnader, om det inte är onödigt att lägga fram en sådan utredning. Om avsikten är att utredningen ska behandlas vid muntlig för-

handling i domstolen, ska biträdet i god tid och senast vardagen före rättegångsdagen till domstolen och vid behov till motparten ge en utredning över sina åtgärder och kostnader dittills. I brottmål ska åklagaren yttra sig om yrkandet på arvode och ersättning, om det med hänsyn till yrkandets belopp eller annars finns orsak till detta. Om en person som inte allmänt sköter advokatuppdrag vid domstolen i fråga har förordnats till biträde, ersätts tilläggskostnaderna för resor och tidsspillan endast om det är motiverat att ett sådant biträde anlitas. Genom förordning av statsrådet föreskrivs närmare om de åtgärder för vilka arvode betalas, storleken av timarvode, minimiarvode för ett enskilt ärende, de kostnader som ersätts samt de skäl i anslutning till ärendet och biträdet enligt vilka arvodet kan höjas eller sänkas. Genom förordning av statsrådet kan det också föreskrivas om på vilket sätt utredningen

om arvodesersättnings- och kostnadsersättningsyrkanden ska presenteras för domstolen samt om när någon utredning om åtgärder inte behöver ges.

18 §

Bestämmande av arvoden och ersättningar

Åklagaren kan i mål där han eller hon har varit åklagare överklaga avgöranden som gäller beloppet av arvodet och ersättningen till ett biträde.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 16 § i lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillhandahållande av informationssamhällets tjänster (458/2002) 16 § som följer:

16 §

Förordnande om spärrning av information

En domstol kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller den vars rätt ärendet gäller förordna att en tjänsteleverantör som avses i 15 § vid vite ska göra den information som denne lagrat oåtkomlig, om informationen uppenbart är sådan att det enligt lag är straffbart eller utgör grund för ersättningsansvar att hålla den tillgänglig för allmänheten eller förmedla den. Domstolen ska behandla ansökan skyndsamt. Ansökan kan inte godkännas om inte tjänsteleverantören och innehållsproducenten beretts tillfälle att bli hörda, utom i det fall att dessa inte

kan höras så snabbt som ärendets brådskande natur nödvändigtvis kräver.

Domstolens förordnande ska ges också innehållsproducenten för kännedom. Om innehållsproducenten inte är känd, kan domstolen bestämma att tjänsteleverantören ska sköta delgivningen.

Förordnandet förfaller om åtal för brott som grundar sig på innehållet i eller förmedling av den information som förordnandet gäller inte väcks eller, när det är fråga om ersättningsansvar, talan inte väcks inom tre månader från det förordnandet gavs. Domstolen kan på yrkande av åklagaren eller en målsägande eller part vil-

ket framställts inom den tidsfrist som avses ovan förlänga tidsfristen med högst tre månader.

Tjänsteleverantören och innehållsproducenten har rätt att ansöka om upphävande av förordnandet hos den domstol som gav förordnandet. Vid behandlingen av ett ärende som gäller upphävande av ett förordnande iakttas bestämmelserna i 8 kap. i rättegångsbalken. Domstolen sörjer dock för behövliga åtgärder för att höra åklagaren. Upphävande ska sökas inom 14 dagar

från det att sökanden tog del av förordnandet. Informationen får inte göras tillgänglig på nytt så länge ett ärende om upphävande är anhängigt, om inte den domstol som behandlar ärendet beslutar något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i ett beslut genom vilket ett förordnande har upphävts.

Denna lag träder i kraft den

20

Lag

om ändring av lagen om verkställighet av böter

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om verkställighet av böter (672/2002) 1 § 1 mom. 5 punkten, 25 § 2 mom., 28 §, 30 § 2 mom., 30 a § 1 mom. och 33 §, av dem 1 § 1 mom. 5 punkten sådan den lyder i lag 224/2008 och 30 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 985/2005, som följer:

1 §

Lagens tillämpningsområde

I den ordning som föreskrivs i denna lag verkställs följande påföljder:

5) staten tilldömd ersättning i andra ärenden och mål än brottmål, om åklagaren uppträtt i dem på tjänstens vägnar,

25 §

Stämning till en rättegång för bestämmande av förvandlingsstraff

I stämningen kallas den betalningsskyldige att infinna sig vid domstol för att bemöta åklagarens yrkande om bestämmande av förvandlingsstraff och meddelas tid och plats för behandlingen. Den som stäms in ska i samband med stämningen upplysas om att saken kan avgöras trots

hans eller hennes utevaro och att han eller hon kan tillställa domstolen sitt skriftliga bemötande före ärendets behandling.

28 §

Avstående från yrkande på förvandlingsstraff

Åklagaren får avstå från att yrka att förvandlingsstraff ska bestämmas i stället för obetalda böter, om

1) det brott som föranlett böterna, med hänsyn till brottets menlighet, ska anses vara ringa bedömt som en helhet och för brottet inte har föreskrivits strängare straff än böter,

2) det brott som föranlett böterna har begåtts innan gärningsmannen hade fyllt 18 år och för brottet inte har föreskrivits strängare straff än böter eller fängelse i högst sex månader, eller

3) förvandlingsstraffet ska anses oskäligt eller oändamålsenligt med hänsyn till den betalningsskyldiges personliga förhållanden, de övriga följder som brottet medfört för honom eller

henne, social- och hälsovårdsåtgärder eller andra omständigheter, och ett viktigt allmänt intresse inte kräver något annat.

Åklagaren kan på de grunder som nämns i 2 a kap. 7 § i strafflagen eller i 26 § i lagen om verkställighet av beslut beträffande vårdnad om barn och umgängesrätt (619/1996) avstå från att yrka att förvandlingsstraff ska bestämmas i stället för ett obetalt vite, om inte ett viktigt allmänt intresse kräver något annat.

Om åklagaren har beslutat att avstå från att yrka förvandlingsstraff får denne återkalla sitt beslut endast om det av ny utredning i saken framgår att beslutet har byggt på väsentligt ofullständiga eller oriktiga uppgifter.

Riksåklagaren har rätt att ta upp saken till ny prövning enligt vad som bestäms särskilt.

30 §

Behandlingen av ett ärende vid domstol

Yrkande på förvandlingsstraff framställs av åklagaren. Målsägande i det brottmål som föranledde att böter dömdes ut är inte målsägande i den rättegång som gäller bestämmande av förvandlingsstraff. Genom förordning av statsrådet bestäms närmare om hur de uppgifter som behövs för bestämmande av förvandlingsstraff ska

sändas till åklagaren och från åklagaren vidare till tingsrätten.

30 a §

Utredning som skall inhämtas hos utmätningssmannen

Åklagaren ska när skäl yppar sig på eget initiativ eller på begäran av domstolen hos utmätningssmannen inhämta en utredning om den betalningsskyldiges ekonomiska ställning.

33 §

Rättelse av domstolens avgörande

Utöver vad som bestäms i 11 kap. 9 § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997) ska den tingsrätt som bestämt ett förvandlingsstraff, på anmälan av åklagaren eller Rättsregistercentralen rätta beslutet så att det motsvarar det obetalda beloppet, om det efter att beslutet avkunnades framgår att den betalningsskyldige innan beslutet avkunnades har betalat en del av de böter som förvandlats till fängelse. Om fullföljdsdomstolen redan har avgjort ärendet om bestämmande av förvandlingsstraff ska den rätta beslutet.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 18 § i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om yttrandefrihet i masskommunikation (460/2003) 18 § som följer:

18 §

Föreläggande att avbryta distributionen av ett nätmeddelande

En domstol kan på ansökan av en åklagare, en undersökningsledare eller en målsägande förelägga en utgivare eller en utövare av programverksamhet eller administratören av en sändare, server eller någon annan sådan anordning att avbryta distributionen av ett nätmeddelande, om det med hänsyn till meddelandets innehåll är uppenbart att det är straffbart att hålla det tillgängligt för allmänheten. Domstolen ska behandla ansökan skyndsamt. Innan föreläggandet meddelas ska domstolen ge den för vilken föreläggande söks och avsändaren av nätmeddelandet tillfälle att bli hörda, om ärendets brådskande natur inte oundgängligen kräver något annat.

Domstolens föreläggande ska också delges avsändaren av det i föreläggandet avsedda nätmeddelandet. Om avsändaren är okänd, kan domstolen förelägga administratören av sändaren, servern eller någon annan sådan anordning att sköta delgivningen.

Ett föreläggande enligt 1 mom. förfaller, om inte åtal för ett brott som grundar sig på innehållet i meddelandet väcks, ett yrkande enligt 22 § framställs eller talan om ersättning för skada som innehållet i meddelandet orsakat väcks inom tre månader efter det att föreläggandet meddelades. Om åklagaren eller målsäganden

inom nämnda tid yrkar det, kan domstolen förlänga tiden med högst tre månader.

Den som förelagts att avbryta distributionen av ett nätmeddelande har i likhet med avsändaren av nätmeddelandet rätt att hos den domstol som meddelat föreläggandet ansöka om upphävande av föreläggandet. Vid behandling av ett ärende som gäller upphävande av ett föreläggande ska bestämmelserna i 8 kap. i rättegångsbalken iakttas. Domstolen sörjer dock för att behövliga åtgärder för hörande av åklagaren vidtas. Ansökan om upphävande ska göras inom 14 dagar efter det att sökanden fått kännedom om föreläggandet. Nätmeddelandet får inte göras tillgängligt för allmänheten på nytt medan frågan om upphävande är anhängig, om inte domstolen bestämmer något annat. Även åklagaren har rätt att söka ändring i det beslut genom vilket föreläggande om avbrytande har upphävts.

Om åklagaren eller målsäganden yrkar det, kan domstolen meddela ett föreläggande enligt 1 mom. också när den behandlar ett åtal som grundar sig på innehållet i ett publicerat meddelande, ett yrkande om en påföljd enligt 22 § eller en talan om ersättning för skada som innehållet i ett nätmeddelande orsakat. I ett här avsett föreläggande får ändring inte sökas särskilt genom besvär.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 48 § i lagen om intressebevakningsfullmakt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om intressebevakningsfullmakt (648/2007) 48 § 2 mom. som följer:

48 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Straffbestämmelser

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 1 mom., om inte förmyndarmyndigheten har anmält den till åtal.

Lag

om ändring av 8 § i lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om gottgörelse för dröjsmål vid rättegång (362/2009) 8 § som följer:

8 §

Förande av statens talan

tieministeriet. Justitieministeriet ges inte tillfälle att bli hört om ett yrkande på gottgörelse, om inte det finns särskilda skäl.

I brottmål där åklagaren utför åtal är det åklagaren som för statens talan i ärenden om gottgörelse. I övriga ärenden förs statens talan av justiti-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om genomförande av vissa bestämmelser i beslutet om Eurojust (742/2010) 3 § 1 mom. som följer:

3 §

Den nationella medlemmens behörighet och uppgifter

Den nationella medlemmen har den behörighet som avses i 7 § i lagen om åklagarväsendet (/) i ärenden som hör till Eurojust. Medlem-

men har befogenhet att utbyta information med Europeiska byrån för bedrägeribekämpning i det syfte som avses i artikel 26.5 i Eurojustbeslutet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av lagen om föreläggande av böter och ordningsbot

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010) 2 § 5 punkten, 3 § 1 mom. och det inledande stycket i 2 mom., 4 § 2 mom., 6 §, 8 § 4 mom., 13 §, 19 § 1 mom., 24 § 1 mom., 25 §, det inledande stycket i 26 § 1 mom., 27 § 1 mom., 28—30 § och 31 § 1 mom., som följer:

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

5) *strafföreläggande* ett avgörande genom vilket åklagaren på grundval av ett bötesyrkande eller ett straffyrkande förelägger ett bötesstraff och en förverkandepåföljd.

3 §

Behöriga tjänstemän och tillämpningsområdet för bötesföreläggande

Ett bötesyrkande eller straffyrkande utfärdas av en polisman. Yrkandet kan utfärdas också på begäran av åklagaren. En ordningsbot föreläggs av en polisman eller åklagaren.

Strafföreläggande utfärdas av åklagaren. Bötesföreläggande utfärdas av en polisman. I ett bötesföreläggande kan som påföljd föreläggas ett bötesstraff på högst 20 dagsböter och en förverkandepåföljd för den som bryter mot

4 §

Den misstänktes samtycke

Samtycket ges till den tjänsteman som utfärdar bötesyrkandet, bötesföreläggandet, ordningsbotsföreläggandet eller straffyrkandet eller till en annan tjänsteman som gör förundersökningen eller till åklagaren. Den tjänsteman som tar emot samtycket ska försöka säkerställa att den misstänkte förstår vad samtycket innebär innan det ges.

6 §

Åtgärdseftergift

I fråga om rätten för en polisman, tullman, gränsbevakningsman och jakt- och fiskeövervakare att ge den som gör sig skyldig till en förseelse en anmärkning eller avstå från att göra en anmälan om förseelsen och om rätten för åklagaren att avstå från att väcka åtal gäller vad som särskilt föreskrivs om detta. I fråga om rätten för en polisman, tullman, gränsbevakningsman och

jakt- och fiskeövervakare att avstå från att framställa yrkande på förverkande iakttagas i tillämpliga delar 1 kap. 8 b § i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

8 §

Innehållet i ett bötesyrkande, bötesföreläggande och ordningsbotsföreläggande

I ett bötesyrkande ska också nämnas möjligheten att ge åklagaren en utredning som gäller grunden för bestämmande av dagsbotens belopp och den tidsfrist på två veckor inom vilken det är möjligt att lämna utredningen. Om den som misstänks för förseelsen begär en ändring av grunden för bestämmande av dagsbotens belopp, ska detta antecknas i yrkandet.

13 §

Överlämnande av ett bötesyrkande och ett straffyrkande till åklagaren

Ett bötesyrkande ska efter delgivningen utan dröjsmål överlämnas till åklagaren för utfärdande av ett strafföreläggande. Samma överlämningskyldighet gäller ett straffyrkande, om den som misstänks för förseelsen har betalat böterna på det sätt som avses i 4 § 4 mom.

19 §

Övervakning som utförs av chefen för polisinspektionen

Chefen för polisinspektionen övervakar utfärdandet av ordningsbotsförelägganden som utfärdas i ett förfarande enligt detta kapitel. Om ordningsbot har förelagts för en förseelse för vilken ordningsbot inte är en tillräcklig påföljd, ska han eller hon undanröja ordningsbotsföreläggandet och anmäla saken till åklagaren.

24 §

Utfärdande av strafföreläggande

Åklagaren ska utan dröjsmål granska ett bötesyrkande eller ett straffyrkande som kommit in för handläggning och utfärda ett strafföreläggande. Föreläggandet kan undertecknas också elektroniskt. Ett strafföreläggande som grundar sig på ett bötesyrkande får dock inte utfärdas förrän två veckor har förflutit från det att yrkandet delgavs.

25 §

Utredning till åklagaren

Trots att den som misstänks för en förseelse har gett sitt samtycke, kan han eller hon ge åklagaren en skriftlig utredning som gäller grunden för bestämmande av dagsbotens belopp. Den som utfärdar ett strafföreläggande ska beakta sådan utredning som har getts innan föreläggandet utfärdas och som inverkar på dagsbotens belopp eller annars har betydelse med hänsyn till avgörandet av ärendet och dessutom beakta andra omständigheter som han eller hon känner till.

26 §

Hinder för att utfärda strafföreläggande

Åklagaren får inte utfärda ett strafföreläggande, om

27 §

Ny bedömning av gärningen

Om åklagaren anser att ett strafföreläggande ska utfärdas så att det leder till ett strängare bötesstraff eller en strängare ordningsbot än vad som har angetts i bötesyrkandet eller straffyrkandet, ska det på begäran av åklagaren utfärdas ett nytt yrkande och det tidigare yrkandet återtas. Till begäran ska fogas behövliga uppgifter för utfärdande av ett sådant yrkande eller föreläggande som avses i 2 §. En ny begäran om ett

sådant samtycke av målsäganden som avses i 5 § behöver inte göras.

28 §

Utfärdande av ett lindrigare strafföreläggande än vad som har yrkats

Åklagaren får i ett strafföreläggande på eget initiativ eller utifrån en utredning enligt 25 § bestämma ett lindrigare bötesstraff än vad som har anges i bötesyrkandet eller straffyrkandet, om åklagaren anser att förseelsen eller svarandens betalningsförmåga förutsätter det.

29 §

Utfärdande av ordningsbotsföreläggande

Om åklagaren anser att det för förseelsen i stället för det bötesstraff som yrkas i bötesyrkandet eller straffyrkandet ska föreläggas en ordningsbot, ska han eller hon utfärda ett ordningsbotsföreläggande.

30 §

Åtgärdseftergift och väckande av åtal

Åklagaren får avstå från att utfärda ett strafföreläggande eller ordningsbotsföreläggande,

om de lagbestämda förutsättningarna för åtalseftergift uppfylls.

Åklagaren ska väcka åtal i stället för att utfärda ett föreläggande, om det inte är fråga om en förseelse som avses i 1 § eller om förseelsens samband med en gärning som ska behandlas på samma gång förutsätter att åtal väcks också för förseelsen eller om det finns något annat vägande skäl till att väcka åtal.

Om åklagaren väcker åtal, ska han eller hon undanröja bötesyrkandet eller straffyrkandet.

31 §

Upptagande av ett ärende för nytt avgörande

Om åklagaren har beslutat att inte utfärda ett strafföreläggande eller ett ordningsbotsföreläggande och beslutet enligt ny utredning i ärendet har grundat sig på väsentligt bristfälliga eller oriktiga uppgifter, får åklagaren trots beslutet ta upp ärendet för nytt avgörande.

Denna lag träder i kraft samma dag som lagen om föreläggande av böter och ordningsbot (754/2010).

Lag

om ändring av 9 § i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik

I enlighet med riksdagens beslut ändras i lagen om kontrollavgift i kollektivtrafik (469/1979) 9 §, sådan den lyder i lag 540/1982, som följer:

<p>9 § <i>Kontrollavgiftens förhållande till straffrättslig påföljd</i></p>	<p>tig biljett, om det beslutas att saken ska anmälas till polisen eller åklagaren för att handläggas i den ordning som är föreskriven för brottmål.</p>	
<p>En kontrollavgift får inte påföras en passagerare på grund av att han eller hon saknar en giltig biljett.</p>	<p>Denna lag träder i kraft den</p>	<p>20 .</p>

Lag

om ändring av 39 § i lagen om pantlåneinrättningar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pantlåneinrättningar (1353/1992) 39 § som följer:

<p>39 § Har genom brott eller förseelse som nämns i denna lag endast någon enskilds rätt blivit</p>	<p>kränkt, får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.</p>	
	<p>Denna lag träder i kraft den</p>	<p>20 .</p>

Lag

om ändring av 7 § i statstjänstemannalagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i statstjänstemannalagen (750/1994) 7 § 1 mom. 7 punkten, sådan den lyder i lag 281/2000, som följer:

<p>7 § Till följande tjänster kan endast finska medborgare utnämnas:</p>	<p>7) tjänster till vilka hör uppgifter som ankommer på åklagare eller utmättningsman,</p>	
	<p>Denna lag träder i kraft den</p>	<p>20 .</p>

Lag

om ändring av 148 § i lagen om placeringsfonder

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om placeringsfonder (48/1999) 148 § som följer:

148 § Om ett brott som avses i denna lag kränker endast en enskild persons rätt, får åklagaren inte väcka åtal om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.	I övrigt får åklagaren väcka åtal för förseelse som bestraffas enligt 146 och 147 § endast om Finansinspektionen har anmält brottet till åtal.
	Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 37 § i lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ensamrätt till kretsmönster för integrerade kretsar (32/1991) 37 §, sådan den lyder i lag 719/1995, som följer:

37 §	Denna lag träder i kraft den 20 .
------	-----------------------------------

Åtalsrätt

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 35 och 36 §, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

Lag

om ändring av 112 § i lagen om fiske

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om fiske (286/1982) 112 §, sådan den lyder i lag 518/2002, som följer:

112 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Åtalsrätt

Har genom fiskeförseelse enbart en enskilds rätt kränkts, får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

Lag

om ändring av 82 § i jaktlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i jaktlagen (615/1993) 82 §, sådan den lyder i lag 516/2002, som följer:

82 §

kränkts, får åklagaren inte väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet till åtal.

Åtalsrätt

Har genom jaktförseelse eller brott mot bestämmelserna i jaktlagen enbart en enskilds rätt

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 31 § i lagen om handel med skogsodlingsmaterial

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om handel med skogsodlingsmaterial (241/2002) 31 § 3 mom. som följer:

31 §

Straffbestämmelser och åtalsrätt

mänt intresse anses kräva att åtal väcks. Härvid kan kontrollcentralen ge den leverantör av skogsodlingsmaterial som gjort sig skyldig till förseelsen en skriftlig anmärkning där denne uppmanas att korrigera felen.

Kontrollcentralen för växtproduktion kan låta bli att anmäla förseelser som avses i 1 mom. till åklagaren, om förseelsen som helhet betraktad ska anses som uppenbart ringa och om inte all-

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 15 § i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsyn över fartygssäkerheten (370/1995) 15 § 1 mom. som följer:

15 § Denna lag träder i kraft den 20 .

Anmälan av brott till åtal

Finns det skäl att misstänka brott mot bestämmelserna om fartygssäkerheten, ska tillsynsmyndigheten anmäla detta till åklagaren.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om medling i arbetstvister

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om medling i arbetstvister (420/1962) 17 § 2 mom., sådant det lyder i lag 354/2009, som följer:

17 § Denna lag träder i kraft den 20 .

Åklagaren får inte väcka åtal för brott mot förbudet i 7 § om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

Lag

om ändring av 57 och 62 § i patentlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i patentlagen (550/1967) 57 § 3 mom. och 62 § 3 mom., av dem 57 § 3 mom. sådant det lyder i lag 717/1995, som följer:

57 §

Åklagaren får inte väcka åtal för patentförseelse, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

62 §

Brott som avses i denna paragraf får inte åtalas av åklagaren, om inte målsäganden anmält brottet till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 3 § i lagen om patentombud

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om patentombud (552/1967) 3 § 2 mom. som följer:

3 §

Straffyrkande i fall som avses i 1 mom. får förutom av åklagaren framställas även av i pa-

tentombudsregistret antecknat ombud eller av en förening som företräder patentombud.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 33 § i lagen om hushållsarbetstgares arbetsförhållande

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om hushållsarbetstgares arbetsförhållande (951/1977) 33 § 4 mom., sådant det lyder i lag 672/1995, som följer:

33 §

Straffstadganden

den eller en arbetarskyddsmyndighet anmäler den till åtal.

_____ Denna lag träder i kraft den 20 .

Åklagaren får inte väcka åtal för en överträdelse som nämns i 1 mom., om inte målsäganden

Lag

om ändring av 11 § i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om otillbörligt förfarande i näringsverksamhet (1061/1978) 11 § 1 mom., sådant det lyder i lag 810/1990, som följer:

11 §

Åtal för en förseelse som avses i denna lag handläggs av allmän underrätt. Åklagaren får

inte väcka åtal för förseelsen, om inte målsäganden har anmält den till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 14 § i lagen om studieledighet

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om studieledighet (273/1979) 14 § 2 mom. som följer:

14 §

Åtal för gärning som enligt 1 mom. är straffbar ska av åklagaren väckas endast om målsäganden har anmält brottet till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 74 § i kärnenergilagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kärnenergilagen (990/1987) 74 §, sådan den lyder i lag 342/2008, som följer:

74 §

Väckande av åtal

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som nämns i 69 § förrän han eller hon i ärendet har inhämtat Strålsäkerhetscentralens utlåtande. Om

ett brott som avses i 44 kap. 10 § i strafflagen har begåtts i en sådan verksamhet som övervakas av arbets- och näringsministeriet, ska utlåtande inhämtas av arbets- och näringsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 39 och 40 § i lagen om nyttighetsmodellrätt

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om nyttighetsmodellrätt (800/1991) 39 § 2 mom. och 40 § 3 mom. som följer:

39 §

Åklagaren får inte åtala brott enligt 1 mom., om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

40 §

Åklagaren får inte åtala brott som avses i denna paragraf, om inte målsäganden har anmält brottet till åtal.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 78 och 86 § i civiltjänstlagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i civiltjänstlagen (1446/2007) 78 § 2 mom. och 86 § som följer:

78 §

Polisanmälan

Åklagaren får inte väcka åtal för brott som avses i 72—77 § om civiltjänstcentralen inte har gjort polisanmälan om brottet.

86 §

Rättegång samt domstolens och åklagarens skyldighet att lämna uppgifter

Åtal för brott som avses i 72—77 § kan prövas vid den allmänna underrätten på civiltjänstgörarens hemort eller på den ort där civiltjänstcentralen är belägen.

Domstolen ska underrätta civiltjänstcentralen om sitt beslut i ett ärende som avses i 72—77 § eller i förekommande fall om att ärendet har

lämnats därhän. Åklagaren ska lämna motsvarande underrättelse, om han eller hon fattar beslut om att inte väcka åtal i ett ärende som gäller nämnda brott.

Har svaranden inte ett rättegångsbiträde eller rättegångsombud vid domstolen när den handlägger ett ärende som avses i 72—77 § och kan det på grund av sakens natur eller av någon annan orsak antas att personen inte ensam förmår bevaka sin rätt, ska ett rättegångsbiträde förordnas för svaranden. Rättegångsbiträde kan också förordnas under förundersökningen, oberoende av om saken kommer att behandlas vid domstol eller ej. I fråga om förordnande av biträde samt om arvode och ersättning till biträdet gäller vad som föreskrivs om dem i 2 kap. i lagen om rättegång i brottmål (689/1997).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Lag

om ändring av 30 § i lagen om barndagvård

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om barndagvård (36/1973) 30 § 2 mom. som följer:

30 §

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åklagaren får inte väcka åtal för en i 1 mom. avsedd överträdelse, om inte socialnämnden anmält försummelsen till åtal.

Lag**om ändring av 17 och 31 b § i tobakslagen**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i tobakslagen (693/1976) 17 § 2 mom. 1 punkten och 31 b §, sådana de lyder, 17 § 2 mom. 1 punkten i lag 698/2010 och 31 b § i lag 984/2008, som följer:

17 §	31 b §
<p>Om det i samband med en inspektion eller på annat sätt konstateras att det förekommer verksamhet som strider mot bestämmelserna, ska kommunen förbjuda denna verksamhet. Kommunen kan också anmäla detta</p> <p>1) till åklagaren, om det är fråga om ett förfarande som strider mot 8 a, 10, 10 b, 10 d eller 12 §, 13 § 1—3 eller 6 mom. eller 13 b §, och</p>	<p>Innan åtal väcks i ett ärende som gäller förseelse eller brott vid marknadsföring av tobak enligt 31 och 31 a § ska åklagaren bereda Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården tillfälle att ge ett utlåtande, och domstolen ska vid behandlingen av ett sådant ärende bereda tillstånds- och tillsynsverket möjlighet att höras.</p>
Denna lag träder i kraft den	20 .

Lag**om ändring av 14 a § i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om jämställdhet mellan kvinnor och män (609/1986) 14 a § 3 mom., sådant det lyder i lag 691/1995, som följer:

14 a §	<i>rande annonsering</i>
<p><i>Straffstadganden</i></p> <p>Den som bryter mot förbudet i 14 § vid annonsering av utbildningsplatser ska för <i>diskriminering</i></p>	<p>dömas till böter. Åklagaren får väcka åtal för diskriminerande annonsering endast på anmälan av jämställdhetsombudsmannen.</p>
Denna lag träder i kraft den	20 .

Lag

om ändring av 64 § i strålskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strålskyddslagen (592/1991) 64 § som följer:

64 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Väckande av åtal

Åklagaren får inte väcka åtal för ett brott som avses i denna lag förrän Strålsäkerhetscentralens utlåtande har inhämtats.

Lag

om ändring av 76 § i lagen om utländska försäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utländska försäkringsbolag (398/1995) 76 § 2 mom., sådant det lyder i lag 525/2008, som följer:

76 §

Olovligt bedrivande av försäkringsverksamhet

Finansinspektionens utlåtande. När domstolen behandlar brottmålet ska den ge Finansinspektionen tillfälle att bli hörd.

Åklagaren ska innan åtal väcks för olovligt bedrivande av försäkringsverksamhet inhämta

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 29 § i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om klientens ställning och rättigheter inom socialvården (812/2000) 29 § 3 mom. som följer:

29 §

Denna lag träder i kraft den

20 .

Straffansvar

Åklagaren får inte väcka åtal för en gärning som avses i 2 mom., om inte en socialvårdsmyndighet har anmält den till åtal.

Lag

om ändring av 50 § i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om tillsynen över arbetarskyddet och om arbetarskyddssamarbete på arbetsplatsen (44/2006) 50 § 2 mom. som följer:

50 §

Polisanmälan och behandling av anmälan

tande innan åtalsprövningen avslutas. Arbetarskyddsmyndigheten har rätt att närvara och yttra sig vid den muntliga förhandlingen i ärendet vid domstol.

Vid förundersökningen av en i 1 mom. avsedd gärning ska arbetarskyddsmyndigheten beredas tillfälle att bli hörd. Åklagaren ska bereda arbetarskyddsmyndigheten tillfälle att avge utlåt-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 212 § i lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 212 §, sådan den lyder i lag 913/2008, som följer:

212 §
*Finansinspektionens rätt att framställa
straffyrkande*

da, kan Finansinspektionen vidta en sådan åtgärd att åklagaren förordnas att vid domstol framställa ett av saken påkallat skadestånds- och straffyrkande.

Har en person som avses i 190 § på det sätt som anges i den paragrafen orsakat kassan ska-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 27 § i terrängtrafiklagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i terrängtrafiklagen (1710/1995) 27 § som följer:

27 §
Åtalsrätt

dast en enskilds intresse eller rätt har kränkts, om inte målsäganden anmäler den till åtal.

Åklagaren får inte väcka åtal för en i 25 § 1 eller 2 punkten nämnd gärning, genom vilken en-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 15 februari 2011
